

De huussitten bider straten

Beste Willem,

Of moet ik zeggen 'hoogwelgeboren heer, Baron van Gaesbeeck, Heer van Abcoude en Duurstede, Erfmaarschalk van Henegouwen, Gouveneur en Kapitein Generaal van Holland, Zeeland en Friesland, Fundateur van ons Gasthuis'. Immers, in uw tijd waren de omgangsvormen nogal formeel?

Dat informele van mijn kant komt omdat u mij in 't begin min of meer werd opgedrongen; er moest gevierd worden dat u 600 jaar geleden het Bartholomeus Gasthuis stichtte. Ik had eerlijk gezegd wel iets anders aan mijn hoofd; los van mijn inwerkprogramma stond er een verbouwing voor de deur. De ouderenzorg kreeg een nieuwe financieringsvorm waardoor heel ouderenzorgminnend Nederland in paniek was. Dus ik ook een beetje. En, nog erger, ons gasthuis zou geen geld meer krijgen als wij niet - drie maanden eerder dan ik mijn functie was begonnen - in het bezit zouden zijn van een kwaliteitscertificaat. Dat document bleek er niet te zijn.

Hoe dan ook, na een paar maanden kon ik er niet meer omheen; er moest een feest worden georganiseerd. Zo startte mijn liefde voor uw huis en nog een beetje later voor u. Ik weet 't nog goed. Die eerste keer. Ik kreeg honderden foto's, boeken en verhalen over eeuwenlang zorgverlening in uw gasthuis. Met veel hulp organiseerden we in no time een tentoonstelling voor de feestelijke dag. Daar stond u dan, levensgroot op een foto. Op uw strijdros.

Nu zijn we tien jaar verder. Inmiddels weet ik dat u eigenlijk niet zo'n vechter was. Nee, u stichtte een gasthuis en bemoeide u persoonlijk met het wel en wee. Toen u uw einde voelde naderen riep u 24 heren bij elkaar. U vroeg hen een document op te stellen. Een broederschapsbrief. Om de voortgang van uw geliefde gasthuis veilig te stellen.

Aldus geschiedde. Op 20 januari 1407 werd de belofte verzegeld 'die liggende, ellendige zieke mensen in het gasthuus te houden ende den potte alle sonnendage te doen ommedrage aan arme, scamelen huussitten bider straten.'

Ik kan u vertellen dat het ongelooflijke gelukt is; uw huis bestaat nog steeds! Er wonen en leven zieke mensen en met de laatste verbouwing ontfermen wij ons ook weer over huussittende. Het is een moderne variant van uw 'armenpot' geworden. Destijds werd daaruit voedsel, schoeisel en turf gekocht, dat aan de armen uit de stad werd uitgedeeld op zondag en later zelfs op woensdag. Nu noemen wij het een Huis in de Wijk. Echt in uw stijl. Duizenden geschonken euro's zijn inmiddels op hun juiste plek terecht gekomen. In 2017 gaan 650 jaar voetstappen over de drempel. Uw doelstelling zit in de muren van uw geliefde gasthuis en in onze genen; mensen helpen. Of ze nu ziek zijn, een bed nodig hebben of thuiszitten in de straten van onze stad. Welhaast een eeuwigheid van naastenliefde.

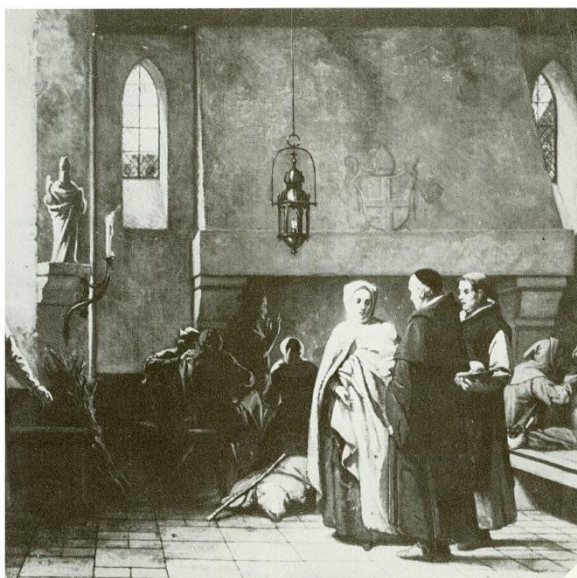
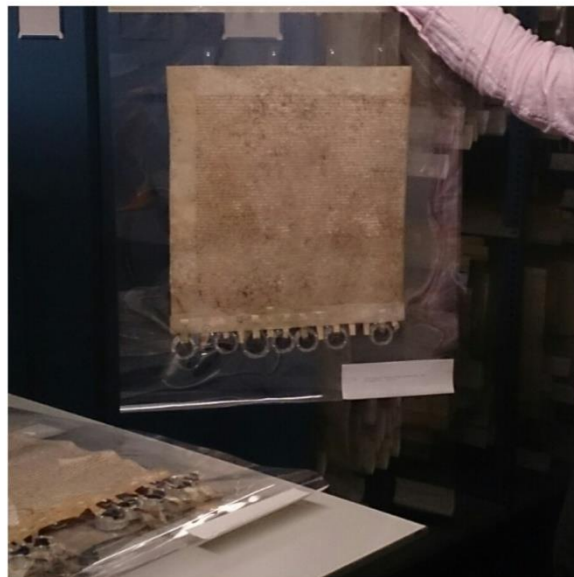
En juist daarom is er iets verdrietigs te melden. Er blijkt een grote zorgverzekeraar te zijn die liever niet wil dat wij zorgen voor de thuiszittenden. Afgelopen vrijdag zat ik bij de rechtbank. Ik voelde mij - mede door u - verplicht te vechten. Waarom wij wellicht worden uitgesloten? Ik heb veel redenen gehoord, maar ik durf ze u niet te schrijven. U zou zich in uw graf omkeren.

Eerlijk gezegd ben ik bezorgd. Over onze toekomst en de toekomst van ouderen en zwakken in onze stad. Ik vroeg mij de afgelopen maanden steeds af wat u gedaan zou hebben als u nog leefde... Hoe ik de oude belofte 'zeker en duurzaam handhaaf en niet verminder tot in eeuwigen dage.'

Met de meeste hoogachting,

Willy van Egdome MBA
Bestuurder, directeur
Bartholomeus Gasthuis

Links boven: olieverf op doek. Regentenzaal Bartholomeus Gasthuis. Historiserende voorstelling van Will

Links boven: Willem van Abcoude en Duurstede, vervaardigd door Herman van Lin, 1640.

Rechts boven: Broederschapsbrief (stichtingsbrief), 20 januari 1407, bewaard in Het Utrechts Archief.

Links onder: armen worden het gasthuis binnengelaten. Schilderij door Hendrik Albert van Trigt, 1861.

Rechts onder: opening aPot – moderne versie van de Armenpot - op 24 augustus 2011 door burgemeester Aleid Wolfsen. Vervaardigd door Willem Noyons. Geschonken door de medewerkers van de Gemeente.